HANDLINGSPLAN FOR PERIODEN 2021-2023

MED ARBEIDSPLAN FOR 2021

Vi inviterer til friluftsliv!

Sunnmøre friluftsråd (KO)
Kongshaugstranda 105, 6037 Eidsnes

Telefon 908 15 035
post@friluftsraadet.no

organisasjonsnr. 971 369 205
www.friluftsraadet.no

Innhald:

Generelt om handlings- og arbeidsplanen 3

Styret, dagleg leiar og administrasjonen sitt arbeid 4

Aktivitetsarbeid 5

Aktivitet i skule og barnehage/læring i friluft 5

Utstyrsbasen til friluftsrådet 6

Aktivitet i fritida - for barn, ungdom, vaksne og familiar 6

Stikk UT! 7

Turruter 8

Merking/skilting og turkort 8

Kommunale planar over friluftslivet sine ferdselsårer 8

Sikring, forvaltning og tilrettelegging av friluftsområde 9

Statleg sikring og forvaltningsplanar 9

Prosjektsøknader tiltak 9

Skjøtsel og drift gjennom året 9

Arbeid mot marin forsøpling 10

Skjergardstenesta i Møre og Romsdal og oppdrag frå Sunnmøre friluftsråd 11

Vedlegg - prosjektliste 2021 12

Generelt om handlings- og arbeidsplanen

Handlingsplanen for Sunnmøre friluftsråd (KO) skal bidra til formålet til friluftsrådet og peike ut konkrete satsingar og tiltak dei næraste åra for å oppnå dette.

> *«Folkehelse er fundamentet i alt Sunnmøre friluftsråd (KO) gjer. Vi skal, i samarbeid med deltakarkommunane, andre offentlege styresmakter, organisasjonar og frivillige, fremje allsidig og miljøvennleg friluftsliv i regionen. Vi skal stimulere til friluftsliv til beste for trivsel og helse for alle og skape større forståing for nytten av friluftsliv.»*
> (Samarbeidsavtala §3 Formål)

Øvste organ i Sunnmøre friluftsråd (KO) er deltakarkommunane i representantskapet. Mellom representantskapsmøta er det styret som styrer verksemda. Dagleg leiar og administrasjonen på 9 faste tilsette + innleigde står for dagleg drift, prosjektleiing, aktivitet og rådgjeving innan friluftsliv. Handlingsplanen og årleg arbeidsplan set rammene for ressursbruk og fokus i styret og administrasjonen i perioden. Årsmeldinga rapporterer gjennomføringa av arbeidsplanen for året.

Friluftsrådet arbeider for eit naturvennleg, berekraftig og lite utstyrskrevjande friluftsliv for alle. Friluftsrådet har ansvar for å bidra til FNs berekraftsmål (verdas felles plan for å utrydde fattigdom, kjempe mot ulikskap og stoppe klimaendringane innan 2030). Mange av arbeidsoppgåvene i friluftsrådet høyrer naturleg heime under eitt eller fleire av måla:

Dette dokumentet er ein treårig handlingsplan som viser gjennomgåande ansvar, oppgåver og prioriteringar og utviklingsområde over fleire år. Dokumentet er også ein årleg arbeidsplan med konkrete tiltak som skal gjennomførast dette året.

Styret, dagleg leiar og administrasjonen sitt arbeid

Friluftsrådet skal prioritere samarbeidet med deltakarkommunane, Friluftsrådenes Landsforbund og dei andre interkommunale friluftsråda, fylkeskommunen, statsforvaltaren, Miljødirektoratet, lokale lag og organisasjonar og frivillige. I tillegg skal vi aktivt søkje midlar og samarbeid med Handelens Miljøfond, Sparebanken Møre, Sparebank1, Gjensidigestiftelsen, Stiftelsen Kjell Holm, og andre aktuelle samarbeidspartar og bidragsytarar.

Også samarbeidet med dei andre friluftsorganisasjonane i fylket skal halde fram gjennom aktiv deltaking i ”Forum for Natur og Friluftsliv” (FNF).

Administrasjonen i friluftsrådet skal fungere som kompetansesenter for friluftsliv for deltakarkommunane og andre samarbeidspartar, og vere ein pådrivar og ein høyringsinstans i viktige saker for friluftslivet.

Det skal gjennomførast styremøte og representantskapsmøte som omtalt i samarbeidsavtalen.

Friluftsrådet må halde fram med å vere synleg i media og i sosiale media, og prioritere profilering av friluftsrådet på utstyr, bygg, bilar osb.

Styret og dei tilsette i friluftsrådet må gjere seg kjende med nye kommunar vi har ansvar i. Nye medlemskommunar skal få god informasjon og bli inkludert i friluftsarbeidet.

I løpet av perioden skal alle deltakarkommunane få tilbod om ein presentasjon av friluftsrådet i kommunestyre eller formannskap.

Vi skal førebu friluftsrådet sitt 50-års jubileum i 2024, og jobbe for at den årlege landskonferansen i friluftsliv vert lagt til Sunnmøre dette året.

Prioriterte tiltak i 2021

- Gjennomføre fire styremøte og representantskapsmøte 7. april i Volda
- I løpet av året skrive høyringsuttale i minst fire kommunale høyringssaker for å fremme friluftslivets interesser
- I løpet av hausten 2021 informere potensielle nye medlemskommunar, Hareid og Sande, om arbeidet til friluftsrådet

Internt:

- Tilsette ein kontor- og prosjektmedarbeidar som kan bidra i kommunikasjonsarbeid, interne rutinar og prosjekt, spesielt Stikk UT!
- Fullføre revidering av arbeidsreglement og stillingsbeskrivelsar, og etablere lønnspolitikk
- Fullføre heilskapleg internt kvalitetssystem og rutinar (internkontroll), inkludert innkjøpsreglement og HMS
- Starte arbeidet med fornying av nettsidene og digitale arbeidsverktøy

Aktivitetsarbeid

Aktivitetsarbeidet til friluftsrådet handlar om informasjon, opplæring og motivasjon til aktivitet ute i friluft for alle aldersgrupper. Planar for aktivitetsarbeidet kan delast inn i fleire område vist under. Generelt vil friluftsrådet utvikle seg i retning av å utvide tilbod til unge og vaksne gjennom kurs og opplæring for auka friluftsliv i medlemskommunane.

NB! Prioriterte tiltak innan aktivitetsområda vist under vert oppdaterte etter vi veit kva søknader friluftsrådet får tilslag på i 2021. Det kan også kome til nye prosjekt gjennom året dersom det vert utlyst ekstramidlar.

Aktivitet i skule og barnehage/læring i friluft

Friluftsrådet skal legge til rette for fysisk aktivitet for barn og unge (samarbeidsavtalen §3). Dette er både i samband med undervisning i skule og barnehage, og aktivitetstilbod i fritida (neste kapittel). Aktivitet vil tilbyr skulane skal vere i samanheng med fagfornyinga.

«Læring i friluft» er friluftsråda si nasjonale satsing på å medvite bruke natur og nærmiljø som undervisningsstad/skule. Målet er meir og betre undervisning utanfor klasserommet. Medviten bruk av nærmiljøet i undervisning har friluftsråda satsa på gjennom «Stedsbasert læring». Sunnmøre friluftsråd held kurs for pedagogisk personale, har opplegg direkte for barn og pedagogar, og lagar tips og formidlar idear på ulike emne eller undervisningsopplegg.

Kajakk i skulen/kajakknettverk: Sunnmøre friluftsråd har etablert eit kajakknettverk av lærarar. Friluftsrådet kursar desse (grunnkurs, teknikkurs, aktivitetsleiarkurs, livredningskurs) til å bli sertifiserte etter standard i padleforbundet/våttkort. Læring i friluft/stadbasert læring er ein del av kursinga slik at lærarane samtidig kan drive gode stadbaserte undervisningsopplegg. Målet er at dei sertifiserte lærarane kan gjennomføre kajakkaktivitet med stadbasert læring for elevgrupper på skulane.

Prosjektet «Slå på ringen - å kjenne gleda av rørsle, i lag, ute». Dette er ei vidareutvikling av Leikepatruljen og primært retta mot barneskulane. Prosjektet er støtta av Sparebanken Møre i 2021, og friluftsrådet er oppmoda om å også søke støtte for 2022. Prosjektet har som mål å inspirere både små og store til variert leik og rørsle ute. Prosjektet består av inspirasjonssamlingar for elevar i barneskular (leikepatruljen). I tillegg blir det kurs for dei tilsette i skulen med leik, rørsle, og kreativitet ute som tema. Det tredje elementet i prosjektet er etablering og utvikling av ein digital leikebank der skulane og andre kan hente inspirasjon.

Vaksenopplæringa: Prosjektet «Naturen som eg er ein del av» for innvandrar: Friluftsrådet samarbeider med Ålesund vaksenopplæringssenter om utvikling av praktiske metodar som kombinerer språkopplæring og praktisk innføring i enkelt friluftsliv for personar med innvandrarbakgrunn. Hensikta er å lette integrering og språkopplæring gjennom aktivitet og meistring. Deltaking i friluftsliv bidreg til betre integrering og styrker psykisk og fysisk helse. Friluftsrådet introduserer elevane mangfaldet av turar i nærområdet og aktivitetar som er gratis og tilgjengelege for alle. Friluftsrådet har gjennomført prosjektet for vaksenopplæringa i Ålesund i 2019-20, og vil vidareføre satsinga og utvide denne til fleire kommunar i planperioden. I 2021 er Sykkylven vaksenopplæringssenter og Flyktningtenesta ein del av prosjektet.

Prioriterte tiltak i 2021

- Gjennomføre kurs for lærarar i kajakknettverket/sertifisering og tilby leiarkurs våttkort til frivillige lag og organisasjonar
- Søke prosjektmidlar frå FL til *«Å hauste vilt mykje om våren»* retta mot barnehagar
- Etablere prosjektet *«Slå på ringen»* med prosjektplan, logo, marknadsføring m.v. Spele inn 30 leikar i ein digital leikebank saman med to barneskular våren 2021. Gjennomføre om lag 20 kurs for tilsette i skulen og 30 inspirasjonssamlingar for elevar (Leikepatruljen) hausten 2021
- Utvide prosjektet *«Naturen som eg er ein del av»* (vaksenopplær.) til Sykkylven kommune
- Sjå på moglegheita for utvikling av app som stimuleringstiltak for skule/bhg og fritid

Utstyrsbasen til friluftsrådet

Friluftsrådet har utstyr til utlån til skular og lag/organisasjonar (ikkje enkeltpersonar). Utstyrsbasen skal fremje moglegheita for meir friluftsliv for alle, utlånet er gratis.

I løpet av perioden skal friluftsrådet gjere ei heilskapleg vurdering av kva utstyr friluftsrådet treng til eige bruk, og gi vekk overskotsmateriale til registrerte utstyrsbasar i medlemskommunane. Korleis dette skal fordelast til medlemskommunane, blir lagt fram som eiga styresak. Dette betyr at vi etter kvart sluttar med utlån med unntak av kajakkhengarane til skular. Drift av utstyrsbase er dyrt og tidkrevjande og friluftsrådet får ikkje prosjektstøtte til dette. Den viktigaste årsaka er likevel at det no finst fleire utlånsbasar av liknande friluftsutstyr som er lettare tilgjengeleg for brukarane, og som også har kapasitet til å låne ut til enkeltpersonar (eksempelvis Skattekammeret, Bua, Sportsbiblioteket osv.)

I løpet av perioden skal friluftsrådet utvikle eit betre system for utlån av kajakk til skulane og frivillige lag og organisasjonar.

Prioriterte tiltak i 2021

- Starte vurderinga av kva utstyr friluftsrådet treng til eige bruk
- Revidere status utstyrskasser i kommunane – utdelt til kommunane i jubileumsåret 2014
- Tippemiddelfinansiert innkjøp av kajakkhengar og fleire kajakkar våren 2021
- Få på plass "internfakturering" som synleggjer og dokumenterer kostnad på bruk av utstyr frå utstyrsbasen i prosjekt (leige av utstyr).
- Vidareføre avtalen om utleige av robåtar i samarbeid med Sunnmøre Museum

Aktivitet i fritida - for barn, ungdom, vaksne og familiar

Friluftsskular og Kom UT haustferie for barn: Sunnmøre friluftsråd tilbyr årlege friluftsskular i starten av sommarferien for barn i alderen 10-13 år. Tema er allemannsretten, leir/bål og kart/kompass. Friluftsrådet tilbyr også opne arrangement med aktivitetar i haustferien. Dette er lågterskeltilbod om ein sosial, aktiv møtestad ute med enkle friluftsaktivitetar eller frileik i attraktive nærområde der borna bur. Friluftsrådet inviterer lokale SFO til å bli med.

Friluftssjukehus for ungdom: Sunnmøre friluftsråd gir eit nytt aktivitetstilbod for ungdommar/tenåringar som er under behandling og pårørande tilknytt barneavdelinga ved Ålesund sjukehus. Prosjektet er i samarbeid med Helse Møre og Romsdal og Ungdomsrådet tilknytt sjukehuset.

Naturmøteplass: Sunnmøre friluftsråd initierer naturmøteplassar som vert drifta av frivillige i medlemskommunane. Dette er faste møtestadar/turmål ved ein gapahuk el der ein blir møtt med bålkaffi eller liknande ein gong i veka. Dette er lågterskeltilbod på dagtid. Det er fire slike naturmøteplassar på Sunnmøre, og målet er å doble desse i perioden.

Naturlosavis: Friluftsrådet har ansvar for gratisavisa Naturlos som gir informasjon om opne turar og arrangement som vert leia av ein «naturlos»/turansvarleg.

Friluftslivets veke/arrangement: Sunnmøre friluftsråd vil markere og synleggjere friluftslivets veke, og elles gi eit spennande tilbod til barnefamiliar og andre med spennande og lærerike aktivitetar i friluft i perioden. Eit døme på dette er Førjulskveld i friluft.

Prioriterte tiltak i 2021

- Tilby friluftsskule 4 stader på Sunnmøre i juni/juli: Stafsethneset, Skodje, Volda, Sula Marin forsøpling skal vere eit tema i år
- Tilby haustferieopplegg gjennom KOM UT!-prosjektet fleire stader på Sunnmøre
- Tilby aktivitetsopplegg for ungdom og pårørande tilknytta sjukehuset våren 2021
- Gjennomføre 3 dagar padlefestival UNG sommaren 2021 med to dagar i Herøy og ein dag i Ulstein i samarbeid med Herøy kajakklubb m.fl.
- Arbeide for å få etablert Naturmøteplassen i to fleire deltakarkommunar
- Gi ut ei Naturlosavis hausten 2021 i om lag same format som i 2019
- Gjennomføre arrangement i Friluftslivets veke i september i samarbeid med Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal

Stikk UT!

Stikk UT! er Norges mest populære turtrim, som motiverer fleire innbyggjarar til å gå turar. Friluftsrådet i Nordmøre og Romsdal og Sunnmøre friluftsråd driftar turtrimmen, utarbeider kartbrosjyre for sesongen som blir distribuert gratis til alle husstandane i deltakarkommunane. Dette er merka turløyper til etablerte turmål i alle medlemskommunane i Møre og Romsdal (FNR), turane er fargekoda ut frå vanskegrad. Turgåarar kan registrere gåtte turar elektronisk på stikkut.no i sesongen. FNR driftar og utviklar databasen. Det er både sommar- og vintersesong.

Sunnmøre friluftsråd skal vidareføre og vidareutvikle Stikk UT! både sommar og vinter i samarbeid med FNR og medlemskommunane i planperioden.

Prioriterte tiltak i 2021

- Gjennomføre sommarsesongen av Stikk UT! med ca. 250 turar på Sunnmøre
- Ta i bruk ny Stikk UT!-app til registrering av turar
- Auke talet på turar i Stikk UT! Ski (og eventuelt Stikk UT! Vinterfottur)
- Evaluere og avgjere evt. vidareføring av Stikk UT! Vinterfottur etter prøvesesongen 20/21
- Innlemme Herøy kommune i Stikk UT!
- Aktivt jobbe for å auke inntektene til Stikk UT! ved å motivere fleire arbeidsplassar til å bli med i Stikk UT! Bedrift

Turruter

Merking/skilting og turkort

Turkortbasen til friluftsrådet viser enkle nærturar i deltakarkommunane våre. Dette er turar for dei aller fleste og gi informasjon om dei nære naturperlene. Turkorta er også samla i eit turkorthefte som vert trykt opp og delt ut i kommunane/er til sals i nettbutikken. Turkortbasen skal marknadsførast i perioden.

Friluftsrådet skal vidare bidra til *kystfriluftsliv* gjennom opplæring, kartlegging av padleruter/turregistrering og merking, mellom anna registrere interessepunkt som parkering og utsetting av kajakk.

Merking og skilting både fram til friluftsområde og av stiar/turvegar er viktig for brukarane. I planperioden skal friluftsrådet ta initiativ til fellesprosjekt for dette saman med kommunane.

Prioriterte tiltak i 2021

- Dele ut oppdaterte turkorthefter til alle medlemskommunane våren 2021
- Registrering av parkering/utsetting av kajakk, interessepunkt i morotur.no og prosjektet padleled Ålesund Registrere padleturar i morotur.no (padleled Ålesund)
- Initiere skilting til friluftsområde frå hovudveg.
- Initiere fellesprosjekt med skilting av turstiar i medlemskommunane etter Merkehandboka.no (jf. Sti-konferansen mars 2021)

Kommunale planar over friluftslivet sine ferdselsårer

Stiar, turvegar, løyper og leder er avgjerande for utøving av friluftsliv, og vert kalla friluftslivets ferdselsårer. *Stortingsmeld. 18 (2015-2016) Friluftsliv – Natur som kjelde til helse og livskvalitet* er grunnlaget for ei nasjonal satsing på friluftslivets ferdselsårer, leia av Miljødirektoratet.

I perioden 2020-23 leiar fylkeskommunen prosjektet *«Friluftslivets ferdselsårer Møre og Romsdal»*. Sunnmøre friluftsråd og Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal deltek i prosjektet og skal der i gjennom bistå i kommunal planlegging for betre tilrettelegging for friluftsliv. Mange kommunar i fylket har tidlegare gjennomført kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde (KVF), og har dermed eit godt grunnlag å gå vidare med utarbeiding av planar for friluftslivet sine ferdselsårer. Fylkeskommunen har også ein stor database med ca. 2000 GPS-spora turruter i morotur.no.

Gode kommunale planar for friluftslivets ferdselsårer er med på å identifisere, ivareta og utvikle ferdselsårene. Planane vil òg vere viktig kunnskap for å ivareta friluftsliv i anna arealplanlegging, og samtidig vere ein plan for korleis ferdselsårene kan utviklast på ein berekraftig måte.

Det er så langt 3 kommunar på Sunnmøre som er interessert i å starte planarbeidet i 2021-2022.

Prioriterte tiltak i 2021

- Bistå kommunane Sykkylven, Fjord og Sande pluss 2 kommunar til med å starte opp planarbeidet for friluftslivets ferdselsårer.

Sikring, forvaltning og tilrettelegging av friluftsområde

Friluftsrådet skal arbeide med sikring, tilrettelegging og drift av friluftsområde av ulike slag (samarbeidsavtalen §3).

Statleg sikring og forvaltningsplanar

Friluftsrådet skal vere ein pådrivar og følgje opp og hjelpe deltakarkommunane i arbeidet med statleg sikring av område for friluftsliv. Friluftsrådet skal vidare vere pådrivar for at deltakarkommunane i samarbeid med friluftsrådet utarbeider forvaltningsplanar for dei statleg sikra områda der det enno ikkje er gjort.

Prosjektsøknader tiltak

I nært samarbeid med deltakarkommunane, skal friluftsrådet følgje opp måla i forvaltningsplanane for dei statleg sikra friluftsområda, og søke om midlar til tilrettelegging.

Arbeidet med tilrettelegging er avhengig av positive svar på søknadane om tilskot. I samråd med dei nye deltakarkommunane skal det i perioden søkast om minst eitt tiltak i kvar av kommunane. Føresetnaden er at forvaltningsplanane er godkjende. Friluftsrådet skal vidare stimulere kommunane til å satse på tiltak i friluftsområda.

Skjøtsel og drift gjennom året

Friluftsrådet skal vidareføre skjøtsel og drift i dei områda vi har ansvar for i dag, og i tillegg innarbeide driftsrutinar for nye område som kjem til i løpet av perioden. Eksisterande samarbeidsavtalar om driftsoppgåver skal førast vidare, og det skal vurderast om det er aktuelt med avtalar i nye område. Dette inneber drift eksisterande toalett vi har ansvar for.

Friluftsrådet skal aktivt bruke Skjergardstenesta i Møre og Romsdal i gjennomføring av prosjekt/tiltak og driftsarbeid og i sjøbaserte friluftsområde. Det vert elles vist til kapittelet om Skjergardstenesta.

Prioriterte tiltak i 2021

- Opprusting med skjellsand på badestranda på Haugeneset, Sykkylven kommune
- Bygge gapahuk på Stafsetneset, Vegsund, Ålesund kommune
- Starte arbeidet med statleg sikring av friluftsområdet Øyna på Overøye, Fjord kommune
- Halde fram arbeidet med etablering av heilårstoalett på Øyna, reparere bru ved Fokhaugstova, Fjord kommune
- Halde fram arbeidet med fiskebrygge for funksjonshemma på Mauren, Ålesund kom.
- Sette opp informasjonstavle i Bolvika, Sula kommune
- Sette ut badebøyer også på Mauren og Murvika, Ålesund kommune
- Generelt prioritere hogst og vegetasjonsrydding i friluftsområde som vi driftar

NB! Tiltakslistene vert oppdatert etter kvart som vi får vite kva for søknader friluftsrådet får tilslag på i 2021. Det kan også kome til nye prosjekt gjennom året dersom det vert utlyst ekstramidlar.

Arbeid mot marin forsøpling

Sunnmøre friluftsrådet skal jobbe for ei reinare fjøre. Vi koordinerer, legg til rette for frivillig og profesjonelt arbeid mot marin forsøpling (samarbeidsavtalen §3). Friluftsrådet har dei siste åra fått ein sentral posisjon i arbeidet mot marin forsøpling i regionen, og vi søker midlar frå Miljødirektoratet og andre kjelder for å halde fram og utvide dette arbeidet.

Gjennom å drifte nettverket «Marin forsøpling Sunnmøre» saman med Runde Miljøsenter, er vi med på å halde oppe entusiasmen til dei frivillige ryddarane. Vi vil fortsette arbeidet med å initiere og koordinere ryddeaksjonar på Sunnmøre. Dette inneber m.a. å hjelpe frivillige med hanskar, sekkar og henting av innsamla søppel.

Eit prioritert område for friluftsrådet er å auke samarbeidet med næringslivet og offentlege og private aktørar i arbeidet mot marin forsøpling.

Vi held fram arbeidet i den nasjonale og internasjonale komitéen med utarbeiding av ISO-standard for avfallshandtering om bord i fiskefartøy.

Friluftsrådet skal aktivt bruke Skjergardstenesta i Møre og Romsdal i gjennomføring av ryddeaksjonar, særleg i vanskeleg tilgjengelege område.

I samsvar med søknad til Miljødirektoratet skal vi i 2021 prioritere:

Oppryddingstiltak 2021:
- Aksjonar i samarbeid med lag, organisasjonar, skular og andre
- Rydde fuglereservat og vanskeleg tilgjengelege område
- Fokusere på rydding av fjordane i indre delar av Sunnmøre

Forebyggande tiltak 2021:
- Utvide nettverket til heile fylket i samarbeid med Runde Miljøsenter og Friluftsrådet N.R.
- Kartlegge område for marin forsøpling i indre delar av Sunnmøre
- Samarbeide med næringsaktørar for å stoppe tilførsel av marint avfall

Samarbeidstiltak 2021:
- Samarbeidsprosjekt med Runde Miljøsenter på kartlegging og handtering av flytebrygger med flyteelement av isopor. Finansiert av Handelens Miljøfond.
- Auke samarbeidet med næringsaktørar m.a. gjennom å samarbeide med Blue Legasea og Sparebanken Møre (SBM) for å hindre marin forsøpling (søke finansiering frå SBM)
- Utarbeide og sende inn anbod om rydding av ytre kyst i samband med Handelens Miljøfond sitt treårige prosjekt Rydd Norge.
- Samarbeidsprosjekt med Bergen og omland friluftsråd med fleire om utvikling av autonome plastkart (søknad sendt til Agenda Vestlandet, Sparebanken Vest sin stiftelse).

Skjergardstenesta i Møre og R. og oppdrag frå Sunnmøre friluftsråd

Gjennom Skjergardstenesta i Møre og Romsdal skal friluftsrådet gjere sjøbaserte friluftslivsområde attraktive og tilgjengelege (samarbeidsavtalen §3). Skjergardstenesta i Møre og Romsdal vart etablert i 2018 og blir drifta av Sunnmøre friluftsråd. Møre og Romsdal er driftsområde 8 i den nasjonale skjergardstenesta.

Friluftsrådet skal vidareutvikle Skjergardstenesta i Møre og Romsdal i samarbeid med Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal, fylkeskommunen, statsforvaltaren og Miljødirektoratet. Skjergardstenesta dekker heile fylket og har eigen samarbeidsavtale, driftsstyre, årsrapport, årsplan og budsjett. Teksten under er henta frå desse.

Hovudmålet for Skjergardstenesta i Møre og Romsdal er å ivareta naturmangfaldet, og auke forståinga blant folk om verdien av dette. Oppgåvene er miljøvennleg tilrettelegging, drift og skjøtsel av statleg sikra sjøbaserte friluftsområde, og kampen mot marin forsøpling. Vi kan dele oppgåvene inn i fem hovudpunkt, jf. årsplanen til Skjergardstenesta:

- *«Drifte og vedlikeholde allerede etablerte installasjoner på sjønære, offentlig eide eller statlig sikra friområde i Møre og R. for å tilrettelegge for fine opplevelser i naturen.*
- *Oppgradere og forbedre eksisterende områder etter bestilling fra de to friluftsrådene i fylket. Dette med bakgrunn i at de to friluftsrådene søker midler til dette etter medlemskommunenes forvaltningsplaner og ønsker.*
- *Etablere nye brygger og tilrettelegge på nye friareal etter statlig sikring.*
- *Etablere kontakt og samarbeid med Statens Natur Oppsyn (SNO), lage rutiner og samkjøre oppdrag for synergieffekter.*
- *Være en aktiv ressurs i kampen mot marin forsøpling, ta ansvar for rydding av statlig sikrede områder, men også være en utøvende funksjon for de to friluftsrådene i fylket som deres operative enhet til strandrydding i hele fylket.»*

Friluftsrådet har visjon om å kjøpe ny båt, og set av fondsmidlar til dette i planperioden.

Prioriterte tiltak i 2021
Punkta er utdraga frå årsplanen til Skjergardstenesta i Møre og Romsdal:

- Utvikle og forankre tenesta i medlemskommunane til begge friluftsråda i fylket
- Ferdigstille spesifikasjon og finansiering av bygging av ein ny båt
- Tilpasse dokumentasjon og sertifikat på båtar og mannskap etter nye krav (fartøyinstruks, 12 pax jf. Sjøfartsdirektoratet.no m.v.)
- Utvikling av friluftsområdet Hundsvær Tyskholmen i Borgundfjorden, her under halde fram arbeidet med vegetasjonspleie, etablere toalett/muldo og etablere tilkomstområde aust med brygger og badeplass
- Bygge kai rundt landfestet på Vikholmen i Ellingsøyfjorden
- Oppdrag frå Sunnmøre friluftsråd v/Driftsavdeling og Prosjekt marin forsøpling

Oppdrag til Skjergardstenesta om drift og prosjekt for Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal vert omtalt i deira arbeidsplanar.

Vedlegg - prosjektliste 2021

Prosjektliste 2021 med delfinansiering gjennom søknader til Friluftsrådenes landsforbund, Møre og Romsdal fylkeskommune, Miljødirektoratet, Handelens Miljøfond og andre private bidragsytarar. Vi kjenner ikkje resultatet av søknadane enno.

Prosjekt 2021	**Søknadssum**	**Finansiering stad**
Avd. 20 Drift - søkt 2021:		
Ålesund - Stavsethneset - Gapahuk hesteskoform	363 000	FK
Sula- Bolvika - infoskilt	29 000	FK
Sykkylven- Haugneset friomr. - oppg. strand	364 000	FK
Ålesund - Mauren - badebøyer	50 000	FK
Ålesund- Murvika (Skodje) - badebøyer	45 000	FK
Ålesund- Oseberget (Ørskog) - badstu	70 000	FK
Ulstein - Kjerringnesvatnet infotavle	30 000	FK
Ålesund - Hundsvær-Tyskholmen – prosjekt 1	ca. 3 mill.	FK + stifting
Avd. 30 Aktivitet - søkt 2021:		
Læring i friluft - Kajakk i skule og livredning	295 000	FL + FK
Kom Ut (haustferieopplegg)	65 500	FL + FK
Naturlos (avis)	400 000	FL + FK
Padlefestival UNG	52 000	FL + FK
Stikk UT!	550 000	FL + FK
Personar med innvandrarbakgrunn	255 000	FL + FK
Friluftsskular	246 000	FL + FK
Fellesarrangement (friluftslivet veke m.fl.)	31 000	FL + FK
Registrering av padleturar i morotur.no	30 000	FK
Naturmøteplassen	150 000	FL + FK
Friluftssjukehus	110 000	FL + FK
Leiarkurs våttkort	40 000	FK
Slå på ringen – aktivitetsprosjekt (innvilga)	1 000 000	SBM
Avd. 40 Skjergardstenesta – søkt tilskot 2021:		
Driftstilskot frå Miljødirektoratet	1 350 000	MD
Tilskot marin forsøpling frå Miljødirektoratet	400 000	MD
Tilskot frå friluftsråda og fylkeskommunen	1 050 000	FK + friluftsråda
Avd. 50 Prosjekter - søkt 2021:		
Marin forsøpling søkt 2021	4 227 000	MD
Nettverksarbeid marin forsøpling	350 000	HMF
Flytebrygge m/isopor element	50 000	HMF
Friluftslivets ferdselsårer	300 000	FK
Avd. 60 Utstyrsbase - søkt 2021:		
Kajakk utstyrsbase	50 000	FL
Kajakk hengar utstyrsbase	50 000	FL

FL = Friluftsrådenes landsforbund
FK = Møre og Romsdal fylkeskommune
MD = Miljødirektoratet
HMF = Handelens miljøfond
SBM = Sparebanken Møre